

ZÁRÓVIZSGA TÉTELEK

**néprajz alapszakos BA képzésű hallgatók számára
tematikus bontásban (érvényes: 2025 márciusától)**

FOLKLORE TANSZÉK

Bevezetés a folklorisztikába, tudománytörténet

1. A folklorizmus fogalma és megnyilvánulási formái
2. A folklorizáció folyamata
3. A folklór műfajok rendszere
4. A folklór alkotások tartalmi-formai rendezői
5. Archívumok és archiválás a folklorisztikában
6. Egyéniségek kutatása a folklorisztikában

Szöveges műfajok

7. A magyar szóbeli hősepika interdiszciplináris megközelítése
8. Az új stílusú balladák jellemzése, különös tekintettel a verses magyar betyárfolklórra és a lokális balladára
9. Szóbeliség és írásbeliség viszonya a folklorisztikában (paraszti írásbeliség, közköltészet, textualizáció)
10. Mérföldkövek a mesekutatásban (19–21. század)
11. A magyar folklór kisepikai prózaműfajai
12. A mese morfológiája (a történetek építőkövei)

Vallásethnológia, néphit, népi vallásosság

13. A szent tér és jelenségei (vallásfenomenológia, néphit, népi vallásosság)
14. A szent idő és jelenségei (vallásfenomenológia, néphit, népi vallásosság)
15. A feltételezett „magyar ősvallás” problematikája
16. A mágia jelenségeinek rendszere
17. Vallási specialisták (néphit és népi vallásosság)
18. Vallás és vándorlás: a zarándoklat történeti és jelenkori formái
19. A néphit és népi vallásosság magyarországi kutatástörténete

Szokás

20. A népszokás fogalma, felosztása, kutatástörténete
21. A születéstől a nagykorúsági rítusokig
22. Párvalasztás, házasságkötés, lakodalom
23. Halál, temetés, gyász
24. A tél ünnepei (karácsony, farsang)
25. Tavaszi ünnepkör (húsvét, pünkösd)

TÁRGYI NÉPRAJZI TANSZÉK

Gazdálkodás, életmód, kézművesség

26. A hagyományos halászat módszerei és eszközei, s ezek kutatástörténete
27. Szántóföldi gazdálkodás (határhasználat, gabonatermesztés, kapásnövények)
28. Az állattartás történeti-földrajzi típusai, tartásmódok, legeltető állattartás
29. Az állatállomány haszonvételei (haszon- és munkaállatként)
30. Településtípusok (mezőváros, falu, megosztott és szórványtelepülés, tanya)
31. A népi építészet táji-történeti tagolódása a 18–20. században
32. Hagyományos bútorok típusai és történetük, a lakáshasználat módjai
33. A magyar köznépi táplálkozás történeti korszakai és ezek jellemzése
34. A polgárosodó paraszti „színes” viseletek és a „kivetkőzés” folyamata a 20. században
35. A mindennapi élet tárgyainak előállítása, kézművesiparai (fazekas, ács, asztalos, kádár, takács, kovács, szűcs)

Társadalom

36. Család, háztartás, rokonság formái és jelentősége a magyar parasztság körében
37. A lokalitás társadalomszervező szerepe (szomszédság, ön- és közigazgatás, autonóm gazdasági közösségek)
38. A magyar társadalom rétegződése, foglalkozási tagozódás a 20. század közepéig
39. Munkakultúra (munkaformák, munkaszervezet, munkamegosztás, a termelés és az elosztás kérdése a gazdasági antropológiában)
40. Az intézmények (iskola, egyházak) szerepe a tradicionális társadalomban
41. Társadalmi változások a 20. század második felében (a „szocialista falutól” a városig és nagyvárosig)

Kulturális antropológia

42. A város kutatásának mérföldkövei, a „makroantropológiai” és a „mikroantropológiai” megközelítések
43. A kultúra „nemzetiesítése” (a népi kultúrától a magaskultúráig)
44. Az idő „nemzetiesítése”
45. A tér „nemzetiesítése”

Népcsoportok, regionális kultúrák

46. A néprajzi csoport és a regionális kultúrák problematikája (fogalmak, elméletek és azok kutatástörténete)
47. A Dunántúl általános jellemzése és egy kiválasztott kistájának bemutatása
48. A Felföld általános jellemzése és egy kiválasztott kistájának bemutatása
49. Az Alföld általános jellemzése és egy kiválasztott kistájának bemutatása
50. Erdély és Moldva általános jellemzése és egy kiválasztott kistájának bemutatása